

Levéltenger

KÖNYVKRITIKA - AZ ÉS KÖNYVE - LXVI. évfolyam, 7. szám, 2022. február 18.

Az ÉS könyve februárban – *Főleg szeress. Albert Camus és Maria Casarès levelezése 1944–1959. Fordította Kamocsay Ildikó. Jelenkor Kiadó, Budapest, 2021, 1213 oldal, 7999 Ft*

A regényszerűséget a kapcsolat alakulásának dinamikája teremti meg. A partnerek gyakran reflektálnak korábbi önmagukra. „Gyerek voltam még” - írja Maria az első találkozásuk idejéről. „A bennem élő kis reménység nyomban elrendezett mindent: Francine és te gyakorlatilag különváltok, de a gyerekek miatt színleg házasság maradtok.” Négy évvel később ilyesfajta reményeket már nem táplál: világosan látja, hogy Camus nem fogja elhagyni Francine-t és az ikreket, még érte sem, akit „az Egyetlennek” nevez. Ezt a belátást azonban nem mindig tudja szelíd megadással fogadni. A hullámvölgyek időszakában nehéz pillanatokat él át. „Mivel nem vagyunk szabadok, a szívünk csak félig van nyitva, olyan, mint azok a kis sebek, amikről még eldönthetetlen, hogy gyógyulófélben vannak-e vagy halálosak.” 1950 áprilisára a szakítás rémképe is felmerül: „képtelen vagyok folytatni eddigi életünket, ha továbbra is egy másik asszonnyal kell osztoznom rajtad”. Közli Camus-vel, hogy visszaadja a szabadságát, és felszólítja, hogy felejtse el, ám hozzáteszi: „mindig megtalálász, ha nagyon akarod”. Néhány nap múlva már máshogy látja a dolgokat.